

COLÒMBIA: MASSACRES, PRIVATITZACIONS I TRACTAT DE LLIURE COMERÇ

Héctor Mondragón
Fòrum Social Mundial
Porto Alegre, gener de 2005
www.choike.org

Intervenció d'Héctor Mondragón al Fòrum Mundial de la Dignitat:

Algunes persones creuen que a Colòmbia la violència va començar amb el narcotràfic. Però mirin la història de violència del país: 50.000 indígenes van ser exterminats. Al 1916, a Barrancabermeja, els indígenes Varigias van ser exterminats després d'una exploració de petroli. Els van exterminar sense tirar un sol tret, sinó amb la sola instal·lació de la petrolera. Entre 1946 i 1958 dos milions de camperols van ser trets de les seves terres mitjançant la violència, 200.000 van ser assassinats.

Supervivents de massacres

Aquest procés ara es repeteix en els últims vint anys, quan 3.300.000 camperols van ser trets de les seves terres, l'any passat 300.000 camperols van ser trets de les seves terres amb violència. I els grans propietaris, de tenir el 32% de la terra al 1994, avui en tenen el 71%. Quinze mil grans propietaris, un dels quals és l'actual president de la República, Álvaro Uribe.

S'han exterminat sistemàticament tan a la oposició política com a la oposició social. Des de 1948, quan va ser assassinat el principal líder popular de Colòmbia del segle XX, Jorge Gaitán, han seguit assassinat rere assassinat del moviment d'oposició a Colòmbia, tal com va succeir a la dècada dels 70, com va succeir amb la Unió Patriòtica de la que en van assassinar a 4.000 dels seus dirigents, entre ells els seus senadors, representants a la Càmera, regidors, alcaldes i diputats. Com va succeir amb el líder de l'M19 o com actualment succeeix amb el Polo Democràtic que està sofrint els assassinats dels seus dirigents al Departament de l'Atlàntic.

A Colòmbia, en els últims vint anys s'han assassinat -en promig- cent dirigents sindicals per any. Amb excepció de 1996, quan en van ser assassinats 220, o de 2002, quan en van ser assassinats 183.

Em pregunto què passaria si al Brasil maten en un any a cent dirigents de sindicats. Em pregunto què passaria si a Estats Units maten en un any a cent dirigents sindicals. A Colòmbia tots els anys els maten. Únicament hem aconseguit disminuir una mica la xifra exiliant als companys amb la solidaritat dels sindicats d'Europa i Estats Units, que tenen en aquests moments a centenars de companys sindicalistes refugiats, perquè no els matin a Colòmbia.

És per això que dic que som supervivents. No hi ha sector a Colòmbia que hagi estat més

massacrat ni perseguit que els camperols. A l'any 2000 hi va haver quatre-centes massacres a Colòmbia, de les quals tres-centes van ser de camperols. Més d'una massacre al dia. Les federacions afiliades a la Via Campesina han tingut en els últims vint anys a 1.700 dels seus líders assassinats.

Què passaria si el Moviment Sense Terra de Brasil tingués a 1.700 dels seus líders assassinats? Existiria? Existiria?

Els indígenes, que encara tenen drets a Colòmbia, són els que han començat ara a sofrir les massacres. L'any passat van assassinar a 110 líders indígenes. En el que va d'aquest any, ja n'hi ha vuit d'assassinats. A Colòmbia, cada tres dies assassinen a un líder indígena.

Això és democràcia? Com diu el sacerdot Javier Giraldo, és la democràcia genocida. Aquesta és la democràcia que tenim a Colòmbia. Aquesta és la que Estats Units anomena la democràcia més antiga d'Amèrica Llatina.

“Cada privatització, un petit cop d'estat”

I com si fos poc, ara es crea un sistema per ficar a la presó, pagant a testimonis, als qui són supervivents. S'ha aprovat una llei perquè es pugui pagar a testimonis i ficar a la gent a la presó. Per això la Federació Camperola té en aquests moments 270 presos. Només la Federació. Es fan detencions massives: l'any passat hi va haver 2.790 presos polítics. Això està conduït a treure-li els drets a la gent, a treure-li la dignitat, que és del que estem parlant aquí.

Als sindicats els han destruït totalment la legislació laboral. La llei laboral que va aprovar el govern d'Uribe, li treu cada any als treballadors colombians dos mil milions de dòlars de les seves butxaques. Com van poder imposar això? A sang i foc! Com van poder privatitzar les empreses públiques? A sang i foc! Matant als treballadors de l'electricitat, als treballadors petrolers, als treballadors de la salut. A quantes infermeres dels hospitals han assassinat, a joves, a mares, per oposar-se a que es privatitzi l'hospital del seu poble!

I han privatitzat l'hospital de Bogotá, que era el principal del país. Els treballadors van mantenir funcionant l'hospital sense finançament, recolzat amb recursos recollits de caritat, que donaven els comerciants, la gent, els presos de Bogotá! Els presos donaven el 10% del seu menjar perquè funcionés l'hospital, per donar-lo als malalts. I els presos no mengen molt bé. Van donar el 10% del seu menjar tots els dies durant quatre anys. Però Uribe va tancar l'hospital a la força. Per tancar l'Hospital Universitari de Cartagena van ficar l'exèrcit i la policia i van matar al principal dirigent sindical de la salut.

Cada privatització a Colòmbia és com un petit cop d'estat. A vegades és molt dur. Jo vaig ser torturat l'any 1977 per lluitar contra la privatització de l'empresa petrolera. Després d'aquí he vist morir a 120 dirigents dels treballadors petrolers. I inevitablement ploro quan veig que ha estat privatitzada i convertida en Societat Anònima per la via de l'assassinat dels dirigents sindicals. I és per això que diem que som supervivents.

La resistència

I hi ha vegades que no tenim esperances, que sentim que no val la pena seguir, que ens

interroguem per saber a on anem, que perdem als nostres amics, que perdem els nostres drets. Però sentim un foc, el foc de continuar. El president Uribe ha volgut convertir la nostra Constitució en una Constitució feixista i no ha pogut per la lluita del poble. Uribe va voler validar el seu projecte de Constitució, i quan la premsa deia que tenia el 80% de la popularitat, no va poder treure ni tan sols el 18% dels vots a favor d'aquest projecte de reforma constitucional.

Per això nosaltres diem que aquest referèndum va ser com el nen del conte que va dir “el fill de l'emperador està en pilotes”. Tots deien que tenia un vestit d'or, i el que no digués això era acusat de criminal o idiota. Fins que un nen va dir “està en pilotes”. El president Uribe està en pilotes. No té el 80% de la popularitat, no assoleix el 18%. I tots vam sentir una altra vegada que podíem lluitar perquè el moviment social amb aquesta victòria que vam tenir a l'octubre de 2003 va resistir amb força, i es va sentir que l'esperança renaixia. Per això l'any passat va ser un any de vagues, de vagues dels obrers petrolers, de vaga dels obrers bananers, d'aturada general, de gran minga dels indígenes que van sortir a lluitar contra la violència, contra el tractat de lliure comerç i contra la reforma constitucional feixista que vol imposar Uribe. Els indígenes li van donar un exemple al país. Uribe va amenaçar dient que seria “una marxa terrible”, que allí s'hi ficaria la guerrilla. Però la marxa indígena va ser un exemple de pau, de força, va ser una minga victoriosa.

El 2 d'octubre vam fer una gran vaga general. 700.000 treballadors, 700.000 supervivents! Van creure que havien matat al moviment sindical i no l'havien matat. 700.000 treballadors van fer vaga i un milió i mig vam sortir al carrer el 12 d'octubre a dir-li no al Tractat de Lliure Comerç, no a la reelecció d'Uribe, no a la reforma constitucional feixista, no més violència contra els treballadors.

El 10 de febrer es celebra la penúltima ronda per firmar l'oprobios Tractat de Lliure Comerç amb Estats Units. Estats Units espera utilitzar a Colòmbia, a Equador i a Perú com a cunya per ficar l'ALCA que els pobles d'Amèrica estem rebutjant, per dividir a Sud-amèrica, per imposar-los l'ALCA al Brasil i a l'Argentina, a Venezuela. També està utilitzant a Colòmbia per atacar a Venezuela, com s'ha vist en aquests dies. És un assaig del que serà la intervenció que Estats Units vol fer des de Colòmbia contra el procés bolivarià. Perquè Venezuela és l'únic país que li ha dit no a l'ALCA.

Aquests supervivents sortirem una altra vegada al carrer, a mostrar que seguirem lluitant fins vèncer. I així morim, el dia que triomfem estarem allà amb tots, companys. Som dignes de la vostra solidaritat companys!

Moltes gràcies.

(*) Héctor Mondragón és assessor de la Coordinació d'entitats camperoles, indígenes y negres de Colòmbia.